

Z historie povodní na Přerovsku

Řeka Bečva před regulací se vinula v četných zákrutech. Hlavní koryto v Přerově bylo plné štěrkového nánosu, jeho břehy zpevňoval vrbový porost. V místech dnešního městského rybníku řeka tvořila velký oblouk, který byl napřímen v 2. pol. 19. století (v místech protržení hráze 7. července 1997). Řeka měla také četná ramena, která se při povodních naplnila a pojala část přívalové vlny.

16. století

Nejstarší písemná zmínka o povodni v Přerově pochází z 24. dubna 1575. Nic bližšího není známo. Těžce byl Přerov zkoušen také v roce 1590, kdy došlo k zemětřesení. V dalším roce bylo nejdříve velké sucho, pak zase vichřice a nakonec po vydatných deštích se Bečva na sv. Prokopa (4. července) vylila z břehů. Řeka zatopila větší část Přerova a okolní pole. V roce 1593 rovněž po mohutných deštích voda zaplavila město a dokonce i strhla most.

17. století

Koncem roku 1625 a v roce 1641 kolem sv. Martina nastaly rovněž povodně. Na den sv. Eliáše v roce 1652 (20. července), byl Přerov postižen ničující povodní, při níž vlny nezkrotné Bečvy vystoupily až k oltářům kostela sv. Marka (dnes neexistující stavby na místě nynějšího náměstí Na Marku). Voda zalila také níže položenou část města včetně Žerotínova náměstí a dnešní Wilsonovu ulici. Zároveň voda vzala s sebou již požaté obilí z polí a zbytek zanesla bahnem.

V roce 1666 povodeň zničila v Přerově patnáct domů, o rok později se uvádělo v provedené konsignaci, že ve městě a na předměstí jsou pustá místa, která voda úplně nebo částečně odplavila a přes něž teče proud vody. I dalšího roku 1668 řádila povodeň.

18. století

Dne 28. května 1715 strhla rozvodněná Bečva v Přerově tři mostní pilíře a kus stavidla, přelila se přes Trávník, Novosady a Dlážku, strhla některé domy a prolomila hráze rybníků u Předmostí a u Dluhonic. Způsobila také velkou škodu na polích. Téhož roku v červenci vypukl dýmějový mor, jemuž padlo za oběť do února následujícího roku přes tisíc osob. V roce 1717 (28. února) strhly ledové kry při povodni opět dvě mostní pole a půlku mlýnského jezu. V roce 1725 (6. července) zaplavila voda vše kolem města a poničila obilí na polích.

19. století

Z archívů víme o povodních z 8. března 1807 a 27. srpna 1809. Také z jara 1813 Bečva stoupla následkem velkého tání sněhu v horách. Voda se převalila přes most, dostala se k prahům domů na Brabantsku, zaplavila Žebračku, tekla Velkou i Malou Dlážkou, protrhla hráze mezi rybníky a nádržemi na ryby ve výši tří stop, na Trávníku strhla skoro všechny domy, lidé museli být zachraňováni na loďkách a vozech. U masných krámů (roh Mostní a Jateční ulice) stála voda 1 stopu vysoko (cca 30 cm), na rohu pivovaru (Mostní ulice) 1,5 stopy. Proud mezi Šířavou a městem byl tak prudký, že jej bylo možné překročit s námahou jen na koni.

V roce 1829 trvaly záplavy od 9. do 26. března a obyvatelé Kozlovské ulice při nich museli být násilím vystěhováni ze svých domovů. Za povodně se voda z Bečvy často hnala Trávníkem k dnešnímu podjezdu u cesty do Lověšic, kde přitékal malý potůček vycházející od lesa Tmeně.

Nešťastná byla léta 1831 a 1832. Dne 2. září 1831 vypukl v Přerově požár, o několik dní později (10. a 11. září) vytrvalý déšť rozmočil ohněm poškozené budovy, které se hroutily. Vše dokonaly vlny Bečvy, která se následkem předešlých vydatných dešťů vylila z břehů. Na dovršení všeho zlého řádila v Přerově od 8. listopadu 1831 asijská cholera a 25. dubna 1832 vypukl nový požár města.

Jiného původu byla povodeň na jaře roku 1838, kdy se nakupil led mezi železničním mostem, takže voda vytlačena z koryta zaplavila celé město. Nebezpečí bylo zažehnáno až po té, co byla prolomena na několika místech železniční hráz do rybníků a voda tam odvedena. Pak se tradovalo, že v řadě domů uprostřed města lovili lidé velké živé ryby z pecí. Také v květnu 1868 přišla strašná bouřka s krupobitím, následovala průtrž mračen takové intenzity, že vylitá voda se hrnula okny do světnic a lidé se zachraňovali na stromech.

Dosavadní největší záplavy

V roce 1880 Přerov postihly záplavy, které byly dosud největší známou vodní katastrofou v dějinách města. Překonaná byla bohužel v červenci 1997. Hodnoty tehdy dosažených průtoků představovaly do nedávna maxima stoleté vody. Nejdříve přišly menší deště 1. a 2. srpna 1880, další dva dny mohutné srážky pokračovaly a povodňová vlna se přes město převalila pátý srpnový den. Na povodí celé Bečvy v Přerově tehdy spadlo 135 mm vody, tj. 222 mil. m³, odteklo 145 mil. m³. Kulminační průtok v Přerově byl odhadnut na 750 m³/s (v červenci 1997 na 830 m³/s). Ve Státním archivu Přerov se dochoval dopis městské rady královskému okresnímu hejtmanství o škodách ze záplav.“

Následovala regulace

V letech 1893-1903 proběhla první etapa regulačních prací na Bečvě po celé její délce, přičemž došlo k vyrovnání směru toku, svedení řeky do jednoho koryta, vyrovnání spádu dna a k úpravě vyústních tratí přítoků. Následné úpravy byly prováděny v letech 1904-1933. Dnes již víme, že ne všechny regulační stavby byly přínosem.